

Videoafhøring i Børnehus Hovedstaden

En vejledning til dig som sagsbehandler

Denne vejledning beskriver, hvad du som myndighedssagsbehandler kan, bør eller skal gøre før, under og efter en videoafhøring af et barn. Det beskrives ligeledes, hvem der har ansvar for hvad undervejs i forløbet

Indhold

Før afhøringen.....	2
Planlægning af afhøringsdagen	2
Der findes overordnet to typer af høringer.....	2
Barnets Lov § 20, stk. 1, nr. 2.....	3
Barnets Lov § 125	3
Transport til og fra Børnehuset	3
Tryghedsperson	3
Retsmedicinsk undersøgelse i Børnehuset.....	3
Din forberedelse til afhøring.....	4
Orienter dig i sagen	4
Forbered: Hvad skal der ske bagefter?	4
Sikkerhed	4
Selve afhøringen	4
Kontakt med barnet	4
Rollen som retsrepræsentant.....	5
Hvis du selv er vidne i sagen	5
Monitorrummet	5
Pause i afhøringen	5
Notater	6
Efter afhøringen	6
I monitorrummet	6
Opsamling efter afhøringen.....	7

Før afhøringen

Planlægning af afhøringsdagen

Det er vigtigt at få planlagt afhøringsdagen, så det bliver så skånsom en oplevelse som muligt for barnet.

Når du ved, du skal overvære afhøringen i Børnehuset, er det vigtigt, at du kontakter politiet og Børnehuset for at få planlagt forløbet af afhøringsdagen. Planlægningen kan ske ved telefonisk kontakt eller ved et koordinerende sagssamråd.

Videoafhøring

En videoafhøring er politiets samtale med et barn, når der er mistanke om, at barnet har været vidne til eller offer for noget strafbart. Videoafhøringer udføres af politiets særligt uddannede videoafhørere og foregår i Børnehusets særligt indrettede videoafhøringsrum. Målgruppen for videoafhøringer er som udgangspunkt børn i alderen 4-14 år. Formålet med en videoafhøring er at sikre en troværdig, sandfærdig, uforbeholden og uhindret forklaring, som videooptages og kan afspilles i retten. Når barnet videoafhøres, skånes det som hovedregel for fysisk at møde i retten og afgive forklaring.

Der findes overordnet to typer af høringer

- *Varslede afhøringer*, hvor en eller begge forældre i forvejen er orienterede og kan være med i planlægningen af sagen. Det sker i de sager, hvor forældrene ikke selv er mistænkte. Politiet tager som udgangspunkt på et hjemmebesøg typisk dagen før afhøringen for at gøre barnet tryk ved de politiansatte, der efterforsker sagen. I denne type sager vil det oftest være forældrene, der følger barnet til videoafhøring, eller en person, som barnet kender og er tryk ved, og som forældrene sammen med politiet har udpeget til opgaven.
- *Knibtangsmanøvre*, når en eller begge forældre eller andet nærtstående familiemedlem er mistænkt. Her afhentes barnet af politi og evt. socialforvaltning på skolen eller i dagtilbuddet på afhøringsdagen og køres til Børnehuset. Samtidig orienteres en eller begge forældre herom.

Politiet skal orientere en forældremyndighedsindehaver om, at man planlægger at videoafhøre barnet. Praksis er, at forældre ikke behøver at samtykke til afhøringen, men hvis de modsætter sig dette, kan politiet bede en dommer tage stilling til, om videoafhøringen skal gennemføres.

Obs! Sagen er ikke automatisk henvist til Børnehuset, fordi der er booket en videoafhøring. Kommunen skal hurtigst muligt sende et opstartsskema til Børnehuset med oplysninger om barnet. Skemaet findes på Børnehusets hjemmeside. Det sikrer dels en højt kvalificeret, tværfaglig og koordineret og skånsom indsats overfor det enkelte barn og dets nærmeste

omsorgspersoner, og dels at Børnehuset kan udarbejde Børnehusnotatet indenfor gældende lovgivningsmæssige frister.

Barnets Lov § 20, stk. 1, nr. 2

Kommunen skal udarbejde en børnefaglig undersøgelse, når der er mistanke om vold eller overgreb.

Barnets Lov § 125

Når sagen er anmeldt til politiet, skal sagen henvises til Børnehuset, medmindre der viser sig at være tale om chikanøse eller åbenbart grundløse beskyldninger.

Transport til og fra Børnehuset

I sager, hvor der anvendes knibtangsmanøvre, er det politiets ansvar at bringe barnet til afhøring i Børnehuset, men socialforvaltningen bør være til stede sammen med politiet for at kunne følge barnet hele dagen, og der bør i hver enkelt sag indgås aftaler med politiet om, hvordan dette foregår mest hensigtsmæssigt for barnet.

For bedst muligt at kunne vurdere barnets behov efter en videoafhøring, og kunne tage stilling til, hvordan barnet kan bringes tilbage til dets vanlige miljø, bør du sætte tid af til både at samtale med barnet og kunne forestå dets transport fra Børnehuset. Børnehuset anbefaler, at barnet som hovedregel ikke bringes tilbage i skole eller dagtilbud, men genforenes med forældrene fx i kommunens lokaler med støtte fra dig.

Tryghedsperson

I sager, hvor der benyttes knibtangsmanøvre, vil barnet blive fulgt af en tryghedsperson, fx en pædagog eller en skolelærer, som politiet i forvejen har indgået aftale med om dette. Hvis der er tale om afhøring af en søskendeflok, bør der være flere tryghedspersoner til stede for at kunne tilgodese hvert barns individuelle behov – ligeledes fordi børnene muligvis ikke må sidde samlet før eller efter afhøringen, da de ikke må påvirke hinandens udsagn.

Vær i øvrigt opmærksom på, at tryghedspersonen udfylder en vanskelig rolle før, under og efter videoafhøringen, og kan have brug for tæt opfølgning fra fx nærmeste leder.

Retsmedicinsk undersøgelse i Børnehuset

I nogle sager skal der efter afhøringen af barnet foretages en retsmedicinsk undersøgelse af barnet i Børnehusets undersøgelsesrum. Politiet indhenter forældremyndighedsindehavers samtykke til en sådan undersøgelse, som foretages af en retsmedicinsk læge. Undersøgelsen består af en samtale med barnet, og efterfølgende ses kroppen igennem for skader og mærker, som der tages billeder af. Undersøgelsen gør ikke ondt, og der er fx ikke tale om gynækologisk

undersøgelse. Undersøgelsen varer som regel ½-1 time pr. barn. Du skal som udgangspunkt ikke deltage ved selve undersøgelsen, men skal afsætte tid til at vente på, at barnet bliver undersøgt.

Din forberedelse til afhøring

Orienter dig i sagen

Du skal have orienteret dig i sagen inden afhøringen. Du kan have oplysninger, som politiet kan have brug for til at kunne gennemføre videoafhøringen på en god måde. Det kan fx være oplysninger om diagnoser, kognitiv formåen, psykisk tilstand eller de familiære forhold. Oplysningerne kan med fordel gives telefonisk til politiet og Børnehuset forud for afhøringen eller senest på selve afhøringsdagen før afhøringen går i gang, hvis du ikke tidligere havde oplysningerne.

Forbered: Hvad skal der ske bagefter?

Inden du kommer til afhøringen, skal du have overvejet og forberedt det videre forløb efter afhøringen (de forskellige mulige scenarier) og hvad der skal ske for barnet resten af dagen:

- Hvis barnet trækker sine udsagn tilbage / mistanken afkræftes
- Hvis barnet bekræfter mistanken
- Hvis der kommer flere bekymrende oplysninger frem under afhøringen

Sikkerhed

Hvis der er risiko for, at barnet skal anbringes efter afhøringen, fx fordi forældrene er blevet varetægtsfængslet, bør dette være forberedt, inden du møder frem til afhøring. Du skal være sikker på at have telefonisk adgang til en leder i din forvaltning, hvis du har brug for sparring ift. at tage beslutning om, hvad der skal ske med barnet efter afhøringen. Forbered dig så godt som muligt, så du kan skabe tryghed og forudsigelighed for barnet og dets omsorgspersoner. Reserver tid i kalenderen til at tale med barnet og omsorgspersonerne efter afhøringen.

Selve afhøringen

Kontakt med barnet

Politiets videoafhører vil være den primære person, som barnet har kontakt med inden afhøringen. Videoafhøreren viser barnet afhøringslokalet og byder på noget at drikke og spise (frugt, müslibar, kiks). Det er en god måde for politiet at få dannet en kontakt med barnet forud for videoafhøringen.

Rollen som retsrepræsentant
Din rolle ved afhøringen er at være retsrepræsentant, dvs. repræsentere de sociale myndigheder. Retsrepræsentantens opgave er at tilse, at afhøringen foregår på en måde, hvor barnet ikke lider overlast, og at være til stede som repræsentant for den kommunale myndighed, hvis der skal tages sagsskridt i forlængelse af afhøringen.
Hvis du selv er vidne i sagen
Hvis du forud for afhøringen har haft en børnesamtale med barnet, hvor det har fortalt om vold eller overgreb, hvilket førte til politianmeldelsen, bør det som udgangspunkt IKKE være dig, der overværer videoafhøringen, da du kan blive indkaldt som vidne under retssagen, og derfor ikke må overhøre barnets forklaring. Er dette tilfældet, skal det afklares med politiet, og du må evt. sammen med din ledelse arrangere det sådan, at en kollega deltager i monitorrummet i stedet for dig.
Monitorrummet
Du kommer til at sidde i et monitorrum, hvor du vil kunne se afhøringen af barnet på to skærme, samtidig med at den foregår. Barnet vil som udgangspunkt sidde alene med videoafhøreren i afhøringsrummet, men der kan evt. være en tolk eller en tryghedsperson til stede. Udover dig, vil der i rummet sidde:
- Anklager fra politiets anklagemyndighed - Forsvarer (e) for de(n) mistænkte - Bistandsadvokat for barnet - Politiets sagsbehandler - Medarbejder fra Børnehuset
Monitorrummet er et retsligt rum, og du bør derfor være tilbageholdende og lade politiet og advokaterne styre dialogen. Det er fx ikke muligt for dig at bede om at få stillet bestemte spørgsmål til afhøringen. Du er selvfølgelig velkommen til at komme med relevante oplysninger og byde ind ved fælles dialog. Husk i den forbindelse, at muligheden for at udveksle oplysninger efter Barnets Lov § 126 IKKE omfatter forsvarer(e) og bistandsadvokat. Hvis du vurderer, at barnet bliver for presset eller lider overlast under afhøringen, skal du sige det i monitorrummet, så politiet kan overveje fx at holde en pause eller afbryde afhøringen.
Pause i afhøringen
Undervejs i afhøringen holdes der som regel en pause, hvor videoafhøreren går ind i monitorrummet og spørger, om der er yderligere spørgsmål til barnet. Du kan evt. blive bedt af politiet om at gå ind i afhøringsrummet og sætte dig sammen med barnet i pausen, så afklar

med politiet, om de forventer det af dig, inden afhøringen går i gang. Alternativt kan det være trykkespersonen opgave at sidde sammen med barnet i pausen.

Den, der sidder sammen med barnet i pausen, må ikke tale med barnet om sagen, da dette kan påvirke afhøringen og i sidste ende gøre, at sagen ikke kommer videre i det retslige system. Man kan tale med barnet om neutrale emner eller fx tegne lidt sammen. Bemærk, at pausen også videofilmes.

Notater

Du skal tage notater ifm. afhøringen og efterfølgende registrere dem i jeres journalsystem, så andre har mulighed for at orientere sig i dem, herunder også forældremyndighedsindehavere. Notér hvad barnet fortæller om vold/overgreb, samt hvis der kommer andre væsentlige oplysninger frem om barnets livsforhold. Notér også observationer af barnets adfærd under afhøringen, fx om barnet virker rolig, bange eller ikke fremstår alderssvarende.

Politiet må ikke udlevere materiale fra afhøringen til dig, så dit notat vil være kommunens eneste dokumentation af, hvad der er foregået. Vær opmærksom på, at notater fra afhøringen bør undtages fra aktindsigt, så længe der pågår politimæssig efterforskning, jf. Forvaltningslovens § 15b.

Efter afhøringen

I monitorrummet

Umiddelbart efter afhøringen er slut, skal der ske koordinering og udveksling af oplysninger mellem politi, kommune og Børnehus. Det er derfor vigtigt, at du har sat tid af til at blive i Børnehuset et stykke tid efter, at afhøringen er slut, for at kunne følge op på diverse problemstillinger og koordinere ift. dine videre opgaver i sagen.

Koordineringen efter endt afhøring kaldes også et 'mini-sagssamråd' og bør indeholde afklaring af følgende punkter:

- Hvad er politiets videre planer i sagen?
- Hvornår og af hvem skal forældrene orienteres om det videre forløb?
- Hvornår taler politiet med forældrene?
- Hvornår kan kommunen partshøre forældrene?
- Hvad er planen for barnet resten af dagen?
- Hvordan tages der bedst hensyn til barnets behov?
- Hvordan genføres barn og forældre bedst?
- Er der behov for at lave en sikkerhedsplan?
- Er der behov for akut hjælp til familien?

Opsamling efter afhøringen

Når der er lagt en umiddelbar plan for, hvad der videre skal ske, vil videoafhøreren runde af og sige farvel til barnet.

Det er vigtigt at få skabt en så høj grad af ro og overskuelighed for barnet, som det er muligt på det givne tidspunkt. Du skal derfor tale med barnet og trygheds-/omsorgsperson, da det er din opgave at bygge bro til, hvad der skal ske resten af dagen. Barnet har behov for hjælp til at forstå, hvad der er sket, og hvad der videre skal ske. Vær opmærksom på, at familiemedlemmer kan være i krise efter en afhøring, og at de kan have behov for akut støtte til at kunne overskue situationen og hjælpe barnet. Måske er det muligt at mobilisere støtte til familiens netværk, og det må generelt vurderes, hvordan man bedst hjælper familien i den akutte fase. Vær også opmærksom på, at barnet kan befinde sig i en loyalitetskonflikt efter en afhøring, hvor det måske har fortalt 'hemmeligheder' om de hjemlige forhold, eller på anden måde være følelsesmæssigt i klemme. Børnehuset kan være behjælpelig med vejledning i, hvordan dette kan håndteres i den aktuelle sag.

Hvis der efter afhøringen er brug for et fokuseret forløb med barnet og dets primære omsorgspersoner, hvor de kan få støtte til at forstå, håndtere og bearbejde hvad der er sket, for at oplevelsen ikke vil påvirke dem negativt videre frem, kan du henvise sagen til Børnehuset som en relateret ydelse. Dvs. ydelsen takseres særskilt, og det konkrete forløb aftales med afsæt i den specifikke sag.